

Sygn. akt X GC 1177/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2017 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie X Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Joanna Stelmasik
Protokolant:	Sekretarz sądowy Paula Nowosielecka

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2017 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w S.

przeciwko E. S. (1)

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego E. S. (1) na rzecz powódki Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w S. kwotę 19 121,41 zł (dziewiętnaście tysięcy sto dwadzieścia jeden złotych 41/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 5 stycznia 2017 roku;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 4 574,00 zł (cztery tysiące pięćset siedemdziesiąt cztery złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn akt 1177/17 postępowanie zwykłe.

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 5 stycznia 2017 powódka Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w S. domagała się zasądzenia od pozwanego E. S. (1) zasądzenia kwoty 19 121,41 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu oraz kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 2 400 zł , a w przypadku wniesienia sprzeciwu przez pozwanego – w wysokości 3 600 zł oraz uiszczonej opłaty skarbowej.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w stosunku do spółki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wydany został w dniu 8 kwietnia 2014r w sprawie X GNc 3504/13 nakaz zapłaty, w którym Sąd nakazał spółce zapłatę na rzecz powodowej Spółdzielni kwoty 11 688,28 zł wraz z odsetkami i kosztami postępowania. W wyniku postępowania egzekucyjnego wyegzekwowana została od dłużnika kwota 1 162,09 zł . Z uwagi na bezskuteczność egzekucji postępowanie egzekucyjne zostało umorzone. Pozwany do chwili wniesienia pozwu był Prezesem zarządu spółki M. Polska.

Powódka wyjaśniła iż na dochodzoną kwotę składają się: kwota 10 526,19 zł (kwota należności głównej orzeczona nakazem pomniejszona o kwotę wyegzekwowaną przez Komornika), kwota ustawowych odsetek – w łącznej wysokości 3 418,89 zł, koszty postępowania zasądzone w nakazie zapłaty – 2 560 zł , koszty postępowania klauzulowego – 66 zł,

koszty poniesione przez wierzyciela w toku egzekucji – 150,33 zł , koszty zastępstwa radcowskiego w postępowaniu egzekucyjnym – 2 400 zł.

Pomimo wezwania pozwanego do zapłaty, nie uiścił on żądanej należności.

Nakazem zapłaty z dnia 31 stycznia 2017r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie nakazał pozwanemu E. S. (1) aby zapłacił na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. kwotę 19 121,41 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 5 stycznia 2017r. wraz z kwotą 2 657 zł tytułem kosztów procesu.

W sprzeciwie od nakaz zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i obciążenie powoda kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, iż spółka posiada niezbędny majątek do zaspokojenia wierzyciela , tym samym nie została spełniona podstawowa przesłanka zastosowania przepisu art. 299§1 k.s.h. – bezskuteczność egzekucji. W dalszej części pozwany podniósł, iż główny majątek spółki (...) – własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego szacowany jest na kwotę 1 750 000 zł i stanowi pełne zabezpieczenie ujawnionych roszczeń . Komornik prowadzi zaś nadal wobec spółki postępowanie egzekucyjne na rzecz wierzyciela (...) SA (KM 291/14) i nie wydał postanowienia o umorzeniu egzekucji. Z chwilą sprzedaży prawa do lokalu Spółdzielnia korzystając z pierwszeństwa zaspokojenia swoich roszczeń będzie miała w pełni zaspokojone swoje roszczenia. Do czasu sprzedaży majątku spółki , argumentował w dalszej części pozwany, stosowanie art. 299 k.s.h. jest bezpodstawne.

W odpowiedzi na sprzeciw pozwanego, powódka wskazała, że próba sprzedaży własnościowego prawa do lokalu użytkowego przez Komornika okazała się bezskuteczna. Ponadto prawo to jest obciążone dwiema hipotekami w łącznej kwocie 1 622.250 zł. z tytułu kredytu na rzecz Banku. Powódka podniosła, iż nawet gdyby przyjąć wartość prawa do lokalu wskazaną przez pozwanego, to w pierwszym terminie licytacji cena wywoławcza stanowiłaby 3/4 sumy oszacowania, a w drugim 2/3 tej sumy. Tym samym żadna z tych sum nie zaspokaja nawet wierzyciela hipotecznego. W dalszej części powódka podała, że twierdzenia pozwanego są sprzeczne z oszacowaniem Komornika. gdyż wartość brutto tego prawa to 770 349 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Spółka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością powstała w 2011r jako spółka celowa do zrealizowania jednego zadania – zakupu myjni samochodowej i jej prowadzenia. W 2012 r Bank (...) bp udzielił spółce dwóch kredytów na zakup myjni (...) w wysokości 840 000 zł , drugi – 360 000 zł.

Spółka zakupiła czterostanowiskową ręczną myjnię samochodową, która mieściła się w lokalu użytkowym przy ul. (...) w S., stanowiącym własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, należącym do zasobów Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S..

Dla lokalu prowadzona Sąd rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i zachód w Szczecinie ZX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...).

Mimo zakładanych planów , myjnia nie przyniosła spodziewanych zysków.

Prezesem zarządu spółki od chwili jej powstania był pozwany E. S. (2)

dowód:

- zeznania pozwanego k.69

- odpis z KRS spółki (...) k.34-35

- umowa w sprawie warunków oraz zasad używania , eksploatacji i utrzymania lokalu użytkowego, umowa dzierżawy k. 14 – 17

- odpis z księgi wieczystej k.76-78

W dniu 8 kwietnia 2014r referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w sprawie o sygn. akt X GNc 3504/13, w którym nakazał spółce (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością aby zapłaciła na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. kwotę 11 688,28 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 11 394, 75 zł od dnia 6 listopada 2013r i od kwoty 273,53 zł od dnia 17 grudnia 2013r wraz z kwotą 2 560 zł tytułem kosztów procesu.

W dniu 12 czerwca 2014r nakazowi zapłaty nadana została klauzula wykonalności . Tytułem zwrotu kosztów postępowania o nadanie klauzuli wykonalności zasądzona została od dłużnika na rzecz wierzyciela kwota 66 zł.

W dniu 16 lipca 2014r wierzyciel – powodowa Spółdzielnia wszczęła przed Komornikiem sądowym przy Sądzie Rejonowym Szczecin – P. i Zachód egzekucję na podstawie nakazu zapłaty z dnia 8 kwietnia 2014r.

Postanowieniem z dnia 23 lipca 2014r Komornik Sądowy w sprawie egzekucyjnej o sygn. akt Km 669/14 , toczącej się na podstawie powyższego tytułu wykonawczego przyznał wierzycielowi koszty z tytułu zastępstwa prawnego w kwocie 2 400 zł.

Akta sprawy egzekucyjnej toczącej się pod sygnaturą Km 669/14 Komornik Sądowy K. K. przekazał do Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie R. W. celem łącznego prowadzenia egzekucji z nieruchomości dłużnika. W dniu 23 października 2014r Komornik R. W. zawiadomił dłużnika – spółkę (...) o wszczęciu egzekucji o sygn. akt Km 3670/14, które wcześniej prowadzone było przez Komornika K. K. .

W dniu 16 listopada 2015r odbyła się pierwsza licytacja przysługującego dłużnikowi własnościowego prawa do lokalu użytkowego. Suma oszacowania wynosiła 770 349 zł , cena wywołania równa $\frac{3}{4}$ sumy oszacowania – 577 761,75 zł. W dniu 2 marca 2016r odbyła się druga licytacja . Cena wywołania równa $\frac{2}{3}$ sumy oszacowania wynosiła 513 566 zł.

Pismem z dnia 15 kwietnia 2016r Komornik poinformował wierzyciela , że postępowanie egzekucyjne będzie umorzona. Komornik wskazał , że przeciwko spółce prowadzi 13 postępowań egzekucyjnych. Łączna kwota zasłużenia to 1 500 000 zł, na spółkę nie są zarejestrowane żadne pojazdy, zajęcie wierzytelności w US jest bezskuteczne, zajęcia rachunku bankowego spółki w (...) sa, Banku (...) s.a., (...) s.a., (...) Banku s.a., (...) Bank (...) s.a., Banku (...) s.a., (...) Bank (...) s.a., (...) Banku s.a., Banku (...) s.a. oraz (...) s.a. okazało się bezskuteczne. Ponadto z pisma Komornika wynika, że dokonano zajęcia przysługującego dłużnikowi własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ulicy (...) oraz że w dniu 2 marca 2016r przeprowadzono bezskutecznie II licytację tej nieruchomości.

Postanowieniem z dnia 20 lipca 2016r Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne o sygn. akt Km 3670/14 wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

W dniu 15 listopada 2016r powódka wezwała pozwanego E. S. (1) do zapłaty kwoty dochodzonej obecne pozwem. Pozwany nie udzielił odpowiedzi na wezwanie.

Dowód:

- nakaz zapłaty X GNc 3504/13 k.11

- pozew z 17.12.2013r z załącznikami k.12-35

- wniosek o wszczęcie egzekucji k.36

- postanowienie komornika z 23.07.2014r. k.37

- postanowienie komornika z 19.08.2014r. k.38
- zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k.39
- wysłuchanie wierzyciela przed umorzeniem postępowania k.40
- postanowienie komornika z 20.07.2016r. k.41
- obwieszenie o pierwszej i o drugiej licytacji nieruchomości k.74, 75
- wezwanie do zapłaty k.45

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo oparte na treści art. 299 § 1 ksh okazało się uzasadnione.

Stosownie do treści art. 299 § 1 ksh jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania. Zgodnie zaś § 2 powyższego przepisu, członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, jeżeli wykáže, że we właściwym czasie zgłosił wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że pomimo nie zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz nie wszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody. Jednakże ciężar udowodnienia tych okoliczności spoczywa na pozwanym.

Warunkiem odpowiedzialności członka zarządu jest wykazanie przez wierzyciela, iż zaspokojenie wierzytelności z majątku spółki nie jest możliwe. Po sporach istniejących w doktrynie odnośnie charakteru tej odpowiedzialności ostatecznie przesądzono, że ma ona charakter odszkodowawczy i stanowi szczególny przypadek deliktowej odpowiedzialności ponoszonej na zasadzie winy (por. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2008 roku, III CZP 72/09, OSNC 2009/2/20, Biul.SN 2008/11/7). Przy czym podkreślić należy, że zgodnie z sentencją wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2003 roku (V CKN 416/01, OSNC 2004/7-8/129) ustalenie przewidzianej w art. 299 § 1 k.s.h. przesłanki bezskuteczności egzekucji może nastąpić na podstawie każdego dowodu, z którego wynika, że spółka nie ma majątku pozwalającego na zaspokojenie wierzyciela pozywającego członków zarządu.

W orzecnictwie i literaturze powszechnie przyjęta jest liberalna (szeroka) wykładnia pojęcia „bezskuteczność egzekucji”, utożsamiająca ją z niebudzącą wątpliwości nieściągalnością wierzytelności od samej spółki, tj. stanem, w którym z okoliczności sprawy wynika niezbicie, że spółka nie ma majątku, z którego wierzyciel mógłby uzyskać zaspokojenie swojej należności (por. wyrok SN z 26 czerwca 2003 r., V CKN 416/01, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 129 oraz A. Karolak, glosa do powołanego wyroku). Za tak przyjętą koncepcją z całą pewnością uznać należy, że postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, bez wątpliwości jest miarodajnym dowodem bezskuteczności egzekucji przede wszystkim z tego powodu, że jednoznacznie stwierdza, że nie ustalono majątku dłużnika, z którego wierzyciel mógłby się zaspokoić.

Przepis normy 299 k.s.h. nie różnicując zobowiązań spółki według ich charakteru, stwarza zatem samoistną, odrębną podstawę odpowiedzialności prywatnoprawnej członków zarządu zarówno za zobowiązania publiczne jak i prywatne spółki (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 września 1993 roku II UZP 15/93, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1993 roku III CZP 162/92). Zaznaczyć także należy, że członkowie zarządu spółki mogą ponosić odpowiedzialność na podstawie art. 299 k.s.h. od chwili ich powołania do zarządu (zob. K. Osajda, Odpowiedzialność członków zarządu za zobowiązania spółki na tle najnowszego orzecnictwa Sądu Najwyższego, Glosa 2005, nr 4; tak również S. Szejna, Odpowiedzialność cywilnoprawna i publicznoprawna członków zarządu za zobowiązania spółki, Pr.Sp. 2010, nr 11, s. 42).

Odpowiedzialność ta dotyczy członków zarządu powołanych zgodnie z wymogami kodeksu spółek handlowych i ewentualnie umowy spółki. Na tle regulacji zawartej w art. 299 k.s.h. w orzecnictwie dominuje pogląd, zgodnie z którym odpowiedzialność związaną z bezskutecznością egzekucji określonego zobowiązania z majątku spółki ponoszą

osoby będące członkami jej zarządu w czasie istnienia tego zobowiązania (tak SN m.in. w: wyroku z dnia 17 czerwca 2011 r., II CSK 571/10, LEX nr 847124, wyroku z dnia 11 lutego 2010 r., I CSK 269/09, LEX nr 583723 z krytyczną glosą J. Kołacza, Pr.Sp. 2011, nr 5, s. 45 i n.; wyroku z dnia 9 lutego 2011 r., V CSK 188/10, LEX nr 1102881, wyroku z dnia 25 listopada 2010 r., III CNP 3/10, LEX nr 970077, uchwale z dnia 28 lutego 2008 r., III CZP 143/07, OSNC 2009, nr 3, poz. 38).

W świetle powyższego Sąd stwierdził, że – wbrew twierdzeniom pozwanego - przytoczone w treści pozwu okoliczności, które zostały udowodnione złożonymi przez stronę powodową dokumentami, do których to wiarygodności Sąd nie miał żadnych zastrzeżeń, pozwalają uznać, iż spełnione zostały przesłanki odpowiedzialności pozwanego opartej o art. 299 k.s.h.

Powódka ponad wszelką wątpliwość wykazała, że pozwany w dacie powstania zobowiązania piastował stanowisko członka zarządu dłużniej spółki, przeciwko której prowadził egzekucję, która to okazała się bezskuteczna. Należało zwrócić uwagę, że z zeznań samego pozwanego jak i pełnego odpisu KRS wynika, iż pozwany funkcję prezesa zarządu pełnił od dnia rejestracji spółki (2.03.2011r)

Powódka – na której w niniejszej sprawie ciążył w tym zakresie ciężar dowodowy – wykazała też istnienie należnego i wymagalnego roszczenie względem spółki (...). Wierzytelność została bowiem stwierdzona prawomocnym nakazem zapłaty, z dnia 8 kwietnia 2014r.

W ocenie Sądu wystarczającym dla wykazania bezskuteczności egzekucji (jako kolejnej przesłanki aktualizującej odpowiedzialność prezesa zarządu) jest także postanowienie komornika sądowego umarzające postępowanie egzekucyjne właśnie wobec jego bezskuteczności.

Dodatkowo przedłożone dowody w postaci postanowień i zawiadomień Komorników sądowych, w jednoznaczny sposób wskazywały na bezskuteczność egzekucji prowadzonej w stosunku do spółki. W toku postępowania egzekucyjnego, Komornik podjął stosowne czynności celem zastosowania kolejnych sposobów egzekucji (m.in. z rachunków bankowych, ustalił czy spółka posiada ruchomości), jednakże, żadne z podejmowanych na polecenie wierzyciela działań, nie przyniosło pełnego zaspokojenia. Jedyną bowiem kwotą jaka została wyegzekwowana w postępowaniu, to suma 1 162,09 zł.

Zarzuty podnoszone przez pozwanego, iż spółka posiada majątek wystarczający na zaspokojenie wierzycieli okazał się bezpodstawny.

Z dokumentów przedłożonych przez powódkę, w szczególności obwieszczenia o pierwszej i drugiej licytacji, odpisu z KRS spółki wynikało jaką wartość ma własnościowe prawo do lokalu użytkowego i jakie są obciążenia tej nieruchomości. Tym, bardziej, że pozwany nie kwestionował że jest to praktycznie jedyny składnik majątkowy spółki (...).

Z pisma Komornika – wysłuchanie wierzyciela przed umorzeniem postępowania egzekucyjnego wynikało zaś, że i druga licytacja (przy cenie wywołania 513 566 zł) okazała się bezskuteczna, a łączna kwota zadłużenia spółki wynosiła ponad 1 500 000 zł.

Tym samym zeznania pozwanego co do wartości własnościowego prawa do lokalu i możliwości przeprowadzenia z niego egzekucji i zaspokojenia się wierzycieli okazały się niewiarygodne.

Pozwany w niniejszym postępowaniu nie wskazał poza tym na występowanie żadnej innej okoliczności egzoneracyjnej, co oznacza, że w świetle art. 6 k.c. ponosi ujemne konsekwencje niewykazania przesłanek stanowiących jedyną podstawę do wyłączenia swojej odpowiedzialności.

Kwotę dochodzoną przez powódkę stanowiła kwota należności głównej zasądzonej w nakazie zapłaty X GNc 3504/13 – 10 526,19 zł pomniejszona o wyegzekwowaną kwotę 1 162,09 zł, suma odsetek ustawowych: od kwoty 11 394,75 zł liczonych od dnia 6 listopada do dnia 20 lipca 2016r – 3 047,55 zł, od kwoty 10 232,66 zł liczonych od dnia 20

lipca 2016r do dnia 16 grudnia 2016r – 294,36 zł , oraz od kwoty 273,53 zł od dnia 31 marca 2014r do dnia 16 grudnia 2016r. – 76,98 zł, a także kosztów postępowania. Niewątpliwie, jak wynika z nakazu zapłaty z dnia 8 kwietnia 2014r uzasadnione było żądanie kosztów procesu w wysokości 2 560 zł oraz kosztów nadania klauzuli wykonalności w wysokości 66 zł.

Natomiast jak wynika z postanowień Komornika S. przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie strona poniosła także koszty postępowania egzekucyjnego w kwocie 150,33 zł (w toku egzekucji Km 3670/14) i koszty zastępstwa radcowskiego w postępowaniu egzekucyjnym Km 3670/14.

Łącznie kwoty te dają kwotę 19 121,41 zł żadaną niniejszym pozwem, którą Sąd uznał za uzasadnioną. Sąd nie miał wątpliwości co do wysokości poniesionej przez powódkę szkody, tym bardziej, że pozwany ostatecznie nie kwestionował prawidłowości jej ustalenia.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o treść przedłożonych do akt dowodów z dokumentów oraz zeznań pozwanego - zakresie w jakim nie były one sprzeczne z treścią powyższych dokumentów.

Odsetki na opóźnienie od odszkodowania, które dochodzone jest na podstawie art. 299 k.s.h należą się od chwili wymagalności, która dotyczy należności od członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Odsetki za opóźnienie, należne w sposób odpowiadający art. 481 k.c. należą się więc od chwili wymagalności ustalonej zgodnie z art. 455 k.c. Sąd orzekł o odsetkach zgodnie z żądaniem pozwu , na podstawie powołanych wyżej przepisów od dnia wniesienia pozwu , tym samym zasądzono odsetki od dnia 5 stycznia 2017r.

Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W niniejszej sprawie stroną wygrywającą jest strona powodowa, zaś na poniesione przez nią koszty w łącznej kwocie 4 574 zł złożyły się: opłata sądowa od pozwu w wysokości 957 zł, opłata kancelaryjna od pełnomocnictwa 17 zł oraz 3 600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika (ustalone na podstawie § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych).